

**Provincie Fryslân**  
**Begrotingswijziging 2023**  
**Decemberwijziging 2023**

Provinciale Staten  
20 december 2023

De begrotingswijziging is ingedeeld in de volgende onderdelen:

- I. Wijzigingsvoorstellen met gevolgen voor het begrotingssaldo
- II. Wijzigingsvoorstellen met gevolgen voor het begrotingssaldo vrijval.
- III. Vrij vragen voorwaardelijke budgetten  
(geen begrotingswijzigingen).
- IV. Overige wijzigingsvoorstellen niet van invloed op het begrotingssaldo.
- V. Voorstellen tot aanpassing bestedingsritme tijdelijke budgetten  
Onderverdeeld in categorie A en B  
Categorie A Overeenkomst met medeoverheden en andere partijen  
Categorie B Meerjarige tijdelijke budgetten

De totale wijziging van het bestedingsritme, waarbij uitgaven en inkomsten zijn gesaldeerd, is als volgt:

	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>
Categorie A	-2.928.900	3.087.500	0	0	0
Categorie B	-9.236.800	2.571.800	-1.658.600	0	500.000
	<b>-12.165.700</b>	<b>5.659.300</b>	<b>-1.658.600</b>	<b>0</b>	<b>500.000</b>
<b>Totaal</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>
Lasten	-12.995.800	6.489.400	-1.658.600	0	500.000
Baten	-830.100	830.100	0	0	0

Daarnaast wordt voor 6 tijdelijk budgetten een verlenging van de looptijd gevraagd namelijk:

- C 1 De Saiter
- C 2 Natuurinclusief verduurzamen gebouw soorten
- C 3 Transitiefonds leefbare fysieke omgeving
- C 4 Herbestemming gebouwen
- C 5 Demografische ontwikkelingen
- C 6 Aanpassing systemen voor omgevingswet

VI Voorstellen tot aanpassing van reserves.

De totale wijziging van de reserves is als volgt:

	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>
Reserves	-10.287.400	6.888.800	422.500	0	0
	<u>-10.287.400</u>	<u>6.888.800</u>	<u>422.500</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<b>Totaal</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>
Lasten	-13.336.100	9.607.700	422.500	0	0
Baten	-3.048.700	2.718.900	0	0	0

VII. Lastneming subsidies beschikkingen.

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 4**      **Economie**  
**Onderwerp : I 1**    **Bestedingsritme GS-voorwaardelijk budget**  
                              **Gastvrijheidseconomie**  
**Taakomschrijving: Slimme Groei**  
**Categorie ZBB: Kerntaak Breed**

**Toelichting:**

Er ligt een GS-voorstel om € 600.000 van dit budget nu vrij te geven t.b.v. de subsidie 2024 voor Merk Fryslân. Bij de begroting 2024 hadden we ingeschat € 400.000 in 2024 nodig te hebben. Daardoor ontstaat er een tekort in de jaarschijf 2024. Via deze begrotingswijziging wordt € 200.000 uit het budget van 2025 naar voren gehaald.

**Voorstel:**

Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via het begrotingssaldo.

*Exploitatie*

<b>Progr.</b>	<b>Omschrijving</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>
<b>Lasten</b>						
4	Economie		200.000	-200.000		
	Begrotingssaldo		-200.000	200.000		
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma:** Diversen  
**Onderwerp : I 2** IPO en BIJ12 begroting 2024  
**Taakomschrijving:** IPO  
**Categorie ZBB:** Wettelijk keuze

**Toelichting:**

De begroting 2024 van het IPO bureau en de BIJ12 is op 7 september 2023 door het IPO bestuur vastgesteld. Op 7 november is deze goedgekeurd door de Algemene Vergadering.

De begroting van het IPO bureau is verhoogd in verband met de prijsinflatie. Deze stijgt in 2024 met € 92.900 oplopend naar € 249.000,- in 2027 en verder. De verhoging wordt gedekt uit de stelpost nominaal.

De begroting van BIJ12 is eveneens verhoogd.

Het onderdeel Gemeenschappelijke beheer organisatie (GBO) wordt in 2024 verhoogd met € 605.100 en in 2025 en verder € 359.400,-.

*De belangrijkste posten hierin met de landelijke bedragen zijn:*

*Vereenvoudiging en uniformering applicatielandschap € 1.200.000,- (incidenteel 2024)*

*Prijsinflatie € 756.000,-*

*Uitbreiding INSPIRE met high value datasets € 250.000,-*

*Informatieveiligheid € 300.000,-*

*Ontwikkeling beeldmateriaal € 100.000,-*

Een deel van deze kosten namelijk € 32.600,- wordt gefinancierd uit de natuurpactmiddelen, deze kosten hebben betrekking op natuur maar zijn nu toegevoegd aan de GBO begroting. De prijsinflatie wordt gedekt uit de stelpost nominaal, de overige dekking moet komen uit het begrotingssaldo.

De begroting voor het onderdeel Adviescommissie Schade Grondwater (ACSG) is verlaagd. Onze bijdrage daalt daarmee met € 18.000,- in 2024 en € 17.900,- in de jaren 2025 en verder. Deze bedragen komen ten gunste van het begrotingssaldo.

In 2024 is het totaal bedrag ten laste van het begrotingssaldo € 431.600,- en in 2025 en verder € 186.000,-.

**Voorstel:**

De deelnemersbijdrage aan het IPO bureau en BIJ12 voor de begroting 2024 en verder aan te passen conform onderstaande tabel.

*Exploitatie*

<b>Progr.</b>	<b>Omschrijving</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>
<b>Lasten</b>						
1	Bestuur IPO bureau		92.900	110.500	167.000	249.000
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Stelpost nominaal		-92.900	-110.500	-167.000	-249.000
6	Bedrijfsvoering IPO BIJ12 GBO		605.100	359.400	359.400	359.400
3	Omgeving IPO BIJ12 ACSG water		-18.000	-17.900	-17.900	-17.900
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Stelpost nominaal		-122.900	-122.900	-122.900	-122.900
3	Omgeving Natuurpact Bijdrage aan bedrijfsvoering		32.600	32.600	32.600	32.600
	Begrotingssaldo		-431.600	-186.000	-186.000	-186.000
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>32.600</b>	<b>32.600</b>	<b>32.600</b>	<b>32.600</b>
<b>Baten</b>						
6	Bedrijfsvoering IPO BIJ12 GBO Bijdrage vanuit natuurpact		32.600	32.600	32.600	32.600
	<b>Totaal baten</b>	<b>0</b>	<b>32.600</b>	<b>32.600</b>	<b>32.600</b>	<b>32.600</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 2**      **Infrastructuur**  
**Onderwerp : II 1**    **Vrijval stelpost kapitaalslasten 2023**  
**Taakomschrijving: Diversen**  
**Categorie:**        **Diversen**

**Toelichting:**

Als gevolg van latere oplevering en bijgestelde planning van diverse investeringen kunnen de bijbehorende afschrijvingslasten 2023 vrijvallen naar het begrotingssaldo.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel € 1.116.900,- vrij laten vallen naar het begrotingssaldo.

*Exploitatie*

<b>Progr.</b>	<b>Omschrijving</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>
<b>Lasten</b>						
2	Infrastructuur	-1.116.900				
	Begrotingssaldo	1.116.900				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 3**      **Omgeving**  
**Onderwerp : II 2**    **Vrijval budget Opkoop- en beëindigingsregeling**  
**Taakomschrijving: Stikstof**  
**Categorie ZBB:      Wettelijk Basis**

**Toelichting:**

Naar aanleiding van de stikstofproblematiek heeft het Rijk de Opkoop- en beëindigingsregeling MGO opgesteld en middels een Specifieke Uitkering (SPUK) aan de provincie beschikt. Niet alle kosten konden onder deze SPUK worden verantwoord en daarom heeft u bij de 2<sup>e</sup> berap 2021 ingestemd om een tijdelijk budget hiervoor te vormen.

De opkoop- en beëindigingsregeling MGO is eind 2022 gesloten. Twee bedrijven hebben hieraan deelgenomen en de hiermee samenhangende werkzaamheden zijn grotendeels afgerond. Hierdoor weten we inmiddels dat een deel van de ter beschikking gestelde provinciale middelen uit het tijdelijke budget niet meer nodig zijn en vrij kunnen vallen.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel € 100.000,- vrij te laten vallen naar het begrotingssaldo.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
3	Omgeving	-100.000				
	Begrotingssaldo	100.000				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 3**      **Omgeving**  
**Onderwerp : II 3**    **Vrijval invasieve exoten bestrijding**  
**Taakomschrijving: Faunabeheer / soortenbeleid**  
**Categorie ZBB:      Wettelijk basis**

**Toelichting:**

In het tijdelijke budget Invasieve Exoten is voor 2023 budget gereserveerd voor rapid response van artikel 17 soorten. Dit zijn invasieve exoten die nog niet voorkomen in Fryslân en waarvoor provincies een verantwoordelijkheid hebben in de bestrijding. Hiervoor zijn dit jaar beperkt kosten gemaakt, daarom stellen we voor dit vrij te laten vallen.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel € 57.000,- voor 2023 vrij te laten vallen naar het begrotingssaldo.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Lasten						
3	Omgeving	-57.000				
	Begrotingssaldo	57.000				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 4**      **Economie**  
**Onderwerp : II 4**    **Vrijval STINAF Topattractie Subsidie Toerisme Natuurlijk**  
**Taakomschrijving:** **Slimme groei**  
**Categorie ZBB:**      **Kerntaak breed**

**Toelichting:**

Het doel van de STINAF II was het stimuleren van projecten van bestaande toeristische ondernemingen in de provincie Fryslân. Die projecten zijn gericht op kwaliteitsverbetering, duurzaamheid en/of toegankelijkheid. De niet gebruikt middelen kunnen nu vrijvallen in het begrotingssaldo.

**Voorstel:**

Het restant van € 333.000,- vrij laten vallen naar het begrotingssaldo.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
4	Economie	-333.000				
	Begrotingssaldo	333.000				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

*Overlopende passiva*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
4	Economie	333.000				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>333.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 4**      **Economie**  
**Onderwerp : II 5**    **Vrijval Breed corona budget 2e pakket**  
**Taakomschrijving: Vitale logiesaccommodaties**  
**Categorie ZBB: Kerntaak breed**

**Toelichting:**

Met het tweede herstpakket 'Lok op 1: No en Moarn II' heeft het vorige college extra middelen beschikbaar gesteld voor structuurversterking. Passend bij de doelstellingen van het beleid Gastvrij Fryslân is (na besluit Gedeputeerde Staten) vanuit Gastvrijheidseconomie een regeling Verduurzaming Groepsaccommodaties opgezet, waarmee groepsaccommodaties ondersteund worden in het verduurzamen van hun accommodatie en daardoor (beter) toekomstbestendig worden.

De regeling liep t/m 30 september 2023 en kent een subsidieplafond van €540k. Aan het einde van de looptijd is ca. 160k verleend of nog te verlenen. De regeling kende veel belangstelling. In de praktijk bleek echter dat het uitvoeringsproces bij of met derden meer tijd vraagt dan verwacht, door grote drukte bij installateurs en lange levertijden voor de benodigde materialen. Daardoor was er voor veel groepsaccommodaties onvoldoende tijd om tot een aanvraag te komen en is het subsidieplafond niet bereikt.

Groepen Friesland heeft op 8 september 2023 een brief aan Gedeputeerde Staten gestuurd met het verzoek de provinciale subsidieregeling Verduurzaming Groepsaccommodaties met een jaar te verlengen. In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door Provinciale Staten is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door Provinciale Staten als deze voldoen aan bepaalde criteria. In dit geval wordt niet voldaan aan deze criteria, waardoor verlenging geen mogelijkheid is en het resterende bedrag vrijvalt.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel € 381.200,- vrij te laten vallen naar het begrotingssaldo.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
4	Economie	-381.200				
	Begrotingssaldo	381.200				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Baten</b>						
	<b>Totaal baten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 4**      **Economie**  
**Onderwerp : II 6**    **Vrijval Recreatie en toerisme**  
**Taakomschrijving: Gastvrijheid**  
**Categorie ZBB: Kerntaak breed**

**Toelichting:**

Binnen het uitvoeringsprogramma Gastvrij Fryslân 2028 wordt gewerkt aan zeven opgaven, die hoofdzakelijk uit tijdelijke middelen uit de begroting 2023 gefinancierd worden. Een aantal activiteiten binnen de opgaven Slimme Groei (o.a. studiereis Slimme Groei, ontwikkelen ruimtelijke visie), Vitale Waterrecreatie (o.a. uitrol gebruiksvisie waterrecreatie, vergroten beleefbaarheid Tsjukemar) en Data op Orde (o.a. bepaalde activiteiten kernteam) komen niet volledig tot uitvoering of zijn om verschillende redenen vertraagd, waardoor deze activiteiten niet meer in 2023 plaats kunnen vinden.

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door Provinciale Staten is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door Provinciale Staten als deze voldoen aan bepaalde criteria: onvermijdelijk, onvoorzien en onuitstelbaar. In dit geval wordt niet voldaan aan deze criteria, waardoor tijdelijke budgetten niet verlengd kunnen worden. Hierdoor ontstaat een vrijval zoals hieronder aangegeven. Wij bekijken in hoeverre wij vanuit de middelen uit het Bestuursakkoord een vervolg kunnen geven aan de 7 opgaven.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel € 515.000,- vrij te laten vallen naar het begrotingsaldo.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Lasten						
4	Economie	-515.000				
	Begrotingssaldo	515.000				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 5**      **Mienskip**  
**Onderwerp : II 7**    **Vrijval proceskosten Streekwurk**  
**Taakomschrijving: Regionale samenwerking**  
**Categorie ZBB: Kerntaak breed**

**Toelichting:**

In 2023 zijn er door de partners een bijdrage geleverd aan de kosten van Streekwurk. Hierdoor kan een deel van het provinciale budget proceskosten Streekwurk vrijvallen.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel € 50.000,- vrij te laten vallen naar het begrotingssaldo.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Lasten						
5	Mienskip	-50.000				
	Begrotingssaldo	50.000				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 5**      **Mienskip**  
**Onderwerp : II 8**    **Vrijval demografische ontwikkelingen**  
**Taakomschrijving: Wonen**  
**Categorie ZBB: Kerntaak breed**

**Toelichting:**

De afgelopen jaren was er per jaar € 500.000,- begroot voor de activiteiten op het gebied van demografische ontwikkelingen. Vanwege corona konden in eerdere jaren niet alle beoogde activiteiten plaatsvinden. Er is toen budget doorgeschoven om de activiteiten alsnog in latere jaren in te halen. Daardoor was het budget dit jaar ruim. Gebleken is dat niet alle activiteiten uitgevoerd kunnen worden en ook niet perse noodzakelijk zijn voor doelrealisatie voor demografische ontwikkelingen. Daarom kan er een bedrag van € 100.000,- aan resterende middelen van dit tijdelijke budget vrijvallen naar het begrotingssaldo.

Tevens is voor het onderdeel herbestemming ad € 165.000,- de subsidieregeling nog niet opengesteld en zijn er nog geen beschikkingen verleend. Voor de aanvragers zal er ook onvoldoende tijd zijn om nog te starten met het project, want zij moeten nog toestemming vragen bij gemeenten voor de ruimtelijke procedures en op tijd bouwmaterialen bestellen. Herbestemming maakt onderdeel uit van de afspraken die gemaakt zijn in de regionale woondeals. Hiervoor is een apart budget ad € 410.000,- beschikbaar, waarvoor we in een ander voorstel bij dit autorisatiemoment vragen om de budgetperiode te verlengen. Dan is deze € 165.000,- niet nodig voor de woondeals en kan vrijvallen.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel € 265.000,- voor 2023 vrij te laten vallen naar het begrotingssaldo.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
5	Mienskip	-265.000				
	Begrotingssaldo	265.000				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 5**      **Mienskip**  
**Onderwerp : II 9**    **Vrijval budget Transitiefonds leefbare fysieke omgeving**  
**Taakomschrijving: Wonen**  
**Categorie ZBB: Kerntaak breed**

**Toelichting:**

Als onderdeel van het Transitiefonds stond in de periode 2019-2023 de regeling Friese Retailaanpak open. Met het sluiten van deze regeling was er nog een restantbudget van € 122.700. Daardoor is er op het totale Transitiefonds leefbare fysieke omgeving een restant van € 944.700. Hiervan is € 750.000 nodig voor lopende voorstellen (zie verlengingsvoorstel). Het resterende bedrag van € 194.700 kan vrijvallen.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel € 194.000,- met betrekking tot het budget Transitiefonds leefbare fysieke omgeving voor 2023 vrij te laten vallen naar het begrotingssaldo.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Lasten						
5	Mienskip	-194.000				
	Begrotingssaldo	194.000				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 7**      **Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien**  
**Onderwerp : II 10**   **Toevoeging onvoorzien aan begrotingsaldo**  
**Taakomschrijving:**   **niet van toepassing**  
**Categorie ZBB: `**      **niet van toepassing**

**Toelichting:**

Via de post onvoorzien worden diverse posten geboekt die geen onderdeel meer zijn van de begroting. Dit betreft lagere vaststelling van subsidies. Via deze wijziging wordt het saldo toegevoegd aan het begrotingsaldo.

**Voorstel:**

De begroting aanpassen volgens onderstaande tabel.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Lasten						
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-128.300				
	Begrotingssaldo	128.300				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 7**      **Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien**  
**Onderwerp : III 1**      **Overhevelen voorwaardelijke budgetten vanuit programma 7 naar de beleidsprogramma's**  
**Taakomschrijving: diversen**  
**Categorie:                    diversen**

**Toelichting:**

Bij de verwerking van het Bestuursakkoord in begroting is ervoor gekozen de voorwaardelijke budgetten onder GS en PS mandaat op te nemen in de beleidsprogramma's waar ze betrekking op hebben. Dit wijkt af van eerdere beleidslijn om deze budgetten in Programma 7 op te nemen. De reden dat we deze wijziging hebben doorgevoerd, is dat PS hiermee integraal zicht heeft op de beschikbare budgetten in de beleidsprogramma's voor de realisatie van beleidsdoelstellingen.

De voorstellen uit het Bestuursakkoord zijn al op deze manier verwerkt. De bestaande voorwaardelijke budgetten hevelen we met deze begrotingswijziging over. Het betreft de volgende voorwaardelijke budgetten:

Windpark Fryslân: inzet stimulering duurzaamheid en ambitieagenda IJsselmeerkust

Holwerd aan Zee incl. regiodeal

Veenweide: tussenstap en funderingsaanpak

Uitzondering hierop betreft de Breed cofinancieringsbudgetten. Omdat deze op projectbasis voor meerdere programma's kunnen worden ingezet, blijven we deze opnemen in programma 7.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel de middelen van de genoemde voorwaardelijke budgetten over te hevelen naar de betreffende beleidsprogramma's.

Exploitatie

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
7	WPF Stimulering duurzaamheid PS voorwaardelijk				-1.666.500	-1.666.500
3	WPF Stimulering duurzaamheid PS voorwaardelijk				1.666.500	1.666.500
7	WPF Ambitieagenda IJsselmeerkust GS voorwaardelijk		-4.735.000	-1.650.000	-1.650.000	-1.650.000
3	WPF Ambitieagenda IJsselmeerkust GS voorwaardelijk		4.735.000	1.650.000	1.650.000	1.650.000
7	Holwerd aan Zee PS voorwaardelijk		-3.000.000	-6.000.000		
5	Holwerd aan Zee PS voorwaardelijk		3.000.000	6.000.000		
7	Tussenstap Veenweide GS voorwaardelijk			-423.800	-607.200	-911.200
3	Tussenstap Veenweide GS voorwaardelijk			423.800	607.200	911.200
7	Veenweide funderings-aanpak GS voorwaardelijk		-993.300	-657.500	-657.500	-1.977.500
3	Veenweide funderings-aanpak GS voorwaardelijk		993.300	657.500	657.500	1.977.500
7	Regiodeal Holwerd aan Zee PS voorwaardelijk		-800.000	-4.300.000		
5	Regiodeal Holwerd aan Zee PS voorwaardelijk		800.000	4.300.000		
7	Holwerd aan Zee GS voorwaardelijk		-7.978.900	-73.100	-5.500	
5	Holwerd aan Zee GS voorwaardelijk		7.978.900	73.100	5.500	
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Baten</b>						
7	Holwerd aan Zee GS voorwaardelijk		-7.978.900	-73.100	-5.500	
5	Holwerd aan Zee GS voorwaardelijk		7.978.900	73.100	5.500	
	<b>Totaal baten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 1**      **Bestuur**  
**Onderwerp : IV 1**   **Provinciale bijdrage Investeringskader Waddengebied 2016-2026**  
**Taakomschrijving: Wadden**  
**Categorie ZBB:      Wettelijk taak / kerntaak smal**

**Toelichting:**

In 2016 stemden Provinciale Staten in met het interprovinciale Investeringskader Waddengebied 2016-2026 (IKW). Het IKW is ingesteld naar aanleiding van een rapport van de Noordelijke Rekenkamer waarin werd geadviseerd om meer Waddenfonds middelen in te zetten voor grootschalige structuurversterking in het Waddengebied om zo meer impact (doelbereik) te realiseren. Doel van het IKW is om zes majeure opgaven in het Waddengebied te realiseren door het aanjagen van de totstandkoming van robuuste, grootschalige programma's en projecten die bijdragen aan de duurzame economische en ecologische versterking van het Waddengebied. Het IKW koppelt programma's en projecten aan de inzet van middelen uit het Waddenfonds én andere financieringsbronnen.

De drie provincies delen de uitvoeringskosten van het IKW. Het Friese aandeel in deze kosten (inclusief monitoring en evaluatie) bedraagt voor de periode 2024-2026 in totaal € 855.000,-, waarvan € 105.000,- voor monitoring en evaluatie. De begroting voorziet voorsnog niet in dekking hiervoor. Inzet van middelen is nodig om uitvoering te (blijven) geven aan het door PS vastgestelde Investeringskader Waddengebied en de afspraken daarover met de provincies Noord-Holland en Groningen. Indien dekking niet beschikbaar komt, zal Fryslân zich terugtrekken uit de interprovinciale programmaorganisatie. Het stoppen van de inzet op IKW zal de kans verkleinen om vanuit Friese projecten en programma's succesvol aanspraak te maken op resterende Waddenfonds middelen en andere externe financieringsbronnen.

Zonder gevraagde dekking voor monitoring en evaluatie ten slotte is aan het einde looptijd Investeringskader Waddengebied een goede verantwoording over de inzet daarvan niet mogelijk. Voorgesteld wordt om de hiermee gemoeide kosten (€ 105.000,-) te dekken vanuit het gebiedsbudget Wadden. Dit is uitgewerkt in een separate begrotingswijziging.

**Voorstel:**

Instemmen met het beschikbaar stellen van € 750.000,- voor de dekking van de provinciale bijdrage aan de uitvoeringskosten IKW gedurende de resterende looptijd (periode 2024-2026). Dekking vindt plaats vanuit het cofinancieringsbudget Waddenfonds/IKW.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
1	Bestuur		250.000	250.000	250.000	
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Cofinancieringsbudget Waddenfonds/IKW		-250.000	-250.000	-250.000	
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Begrotingswijziging is vervallen conform vastgestelde herziene stukken door PS

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij berap 2023

**Programma: 1**      **Bestuur en 4 Economie**  
**Onderwerp : IV 2**      **Gebiedsbudget Wadden in relatie tot Wadden-programma's**  
**Taakomschrijving:**      **Wadden**  
**Categorie ZBB:**      **Wettelijk taak, kerntaak smal, kerntaak breed**

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma 2**            **Infrastructuur**  
**Onderwerp : IV 3**    **Kruispunt N359 Bolsward - West**  
**Taakomschrijving:** **Beheer en Onderhoud Wegen**  
**Categorie ZBB:**      **Wettelijke keuze**

**Toelichting:**

In het Bestuursakkoord 2019 - 2023 staat onder Resultaat 40 benoemd dat de provincie wil investeren in het verbeteren van de verkeersveiligheid. Hiervoor is onder meer € 1,25 mln. per jaar structureel beschikbaar voor het realiseren van infrastructurale verbeteringen. Knelpunten die vanuit dit budget opgepakt worden, dienen als investeringsproject in de begroting opgenomen te worden. Deze begrotingswijziging voorziet hierin.

Het betreft hier de opvoer van het infraproject kruispunt N359 Bolsward - West in het Risikofeerleegjend Ynfrastruktuer Programma (RYP 2.0).

De dekking van de afschrijvingslasten van de investering van het programma RYP 2.0 is structureel opgenomen in de begroting.

**Voorstel:**

Voorgesteld wordt om het investeringskrediet volgens onderstaand bestedingsritme in de begroting op te nemen en de bijbehorende afschrijvingslast te dekken uit de stelpost kapitaalslasten.

*Investerings*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
2	Infrastructuur		500.000	1.300.000	228.000	
	<b>Totaal lasten</b>		<b>500.000</b>	<b>1.300.000</b>	<b>228.000</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 2**      **Infrastructuur**  
**Onderwerp : IV 4**   **Busremise**  
**Taakomschrijving: Concessie bus**  
**Categorie ZBB:      Wettelijk keuze**

**Toelichting:**

De situatie, waarin de provincie busremises huurt van de huidige vervoerder, vinden wij op de lange termijn ongewenst. De kosten ervan zijn namelijk relatief hoog. Daarom willen wij de komende jaren op belangrijke strategische locaties stallingen kopen of, indien dat niet lukt, nieuw realiseren. Veelal hebben deze remises een groot strategisch belang bij de aanbesteding van nieuwe busconcessies. Het in eigendom en beheer hebben van deze remises door de provincie bevordert daarmee de marktwerking bij toekomstige aanbestedingen van busconcessies en kan daarmee leiden tot betere aanbestedingsresultaten.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel het investeringsbudget voor busremises voor € 25.606.900,- opnemen in de begroting. De hieruit voortvloeiende afschrijvingslasten vanaf 2025 kunnen gedekt worden uit het budget voor de concessie bus.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027 ev
<b>Lasten</b>						
2	Budget concessie bus			- 1.679.200	- 1.679.200	- 1.679.200
2	Concessie bus Kapitaalslasten			1.679.200	1.679.200	1.679.200
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

*Investeringen*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
2	Busremises stelpost		25.606.900			
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>25.606.900</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 2**      **Infrastructuur**  
**Onderwerp : IV 5**    **Toevoeging budget Busstation Heerenveen vanuit Aanpassing bus/ treinstations**  
**Taakomschrijving:** **Infraprojecten openbaar vervoer**  
**Categorie ZBB:**      **Wettelijke keuze**

**Toelichting:**

Het verzorgen van het openbaar vervoer (OV) is een wettelijke taak van de provincie. De busstations vormen een belangrijk onderdeel hiervan. Deze voorzieningen moeten voldoen aan de eisen van toegankelijkheid en veiligheid. Busstation Heerenveen (qua grootte de tweede van Fryslân) voldoet niet aan de door OV gestelde eisen. Op basis van het door de provincie en gemeente vastgestelde Plan van Aanpak busstation Heerenveen is besloten dat het busstation opnieuw ingericht moet worden. Voor deze aanpassing is een budget van € 1,6 mln. beschikbaar vanuit de investeringsagenda Busstation Heerenveen. Met deze begrotingswijziging wordt dit omgezet naar een investering.

Op basis van het voorlopig ontwerp is een actuele SSK-kostenraming opgesteld. De investeringskosten cf. de kostenraming bedragen € 2,56 mln. Na versobering van de scope (met name door hergebruik bestaande materialen) bedragen de investeringskosten € 2,1 mln. Voor de realisatie van de plannen is een aanvullende dekking van € 0,5 mln. nodig.

Busstation Heerenveen is in eigendom bij de provincie. Binnen het bestaande investeringskrediet Aanpassing bus/treinstations algemeen (provinciale eigendommen) is een bedrag van € 0,5 mln. gelabeld voor busstation Heerenveen. Door dit gelabelde bedrag toe te voegen aan het investeringsbedrag voor busstation Heerenveen kan de uitvoering in 2024 worden opgepakt.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel vanuit het investeringskrediet Aanpassing bus/ treinstations algemeen een bedrag van € 0,5 mln. toe te voegen aan het project Busstation Heerenveen. Daarnaast wordt met onderstaande tabel het budget vanuit de investeringsagenda omgezet naar een investeringskrediet voor het project Busstation Heerenveen.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
2	Dekkingsreserve kapitaallasten ov infra wegen; bijdrage aan investeringen	-63.100	-2.025.000			
2	Dekkingsreserve kapitaallasten ov infra wegen: stelpost kapitaallasten			69.600	69.600	69.600

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
	Dekkingsreserve kapitaallasten ov infra wegen Vorming van reserve	63.100	2.025.000			
	Inv ag Busstation Heerenveen	500.000				
	Inv ag Busstation Heerenveen	-600.000	600.000			
	Inv ag Busstation Heerenveen Vorming van reserve	436.900				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>336.900</b>	<b>600.000</b>	<b>69.600</b>	<b>69.600</b>	<b>69.600</b>
<b>Baten</b>						
	Dekkingsreserve kapitaallasten ov infra Beschikking over reserve	500.000		69.600	69.600	69.600
	Inv ag Busstation Heerenveen Beschikking over reserve	-163.100	600.000			
	<b>Totaal baten</b>	<b>336.900</b>	<b>600.000</b>	<b>69.600</b>	<b>69.600</b>	<b>69.600</b>

### Investeringsen

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
2	Busstation Heerenveen	63.100	2.025.000			
	Aanpassing bus/ treinhaltes	-500.000				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>-436.900</b>	<b>2.025.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Baten</b>						
	<b>Totaal baten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### Reserves/voorzieningen/overlopende passiva

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
	Dekkingsreserve kapitaallasten Beschikking over reserve	500.000		69.600	69.600	69.600
	Investeringsagenda Beschikking over reserve	-63.100	600.000			
	<b>Totaal lasten</b>	<b>436.900</b>	<b>600.000</b>	<b>69.600</b>	<b>69.600</b>	<b>69.600</b>
<b>Baten</b>						
	Dekkingsreserve kapitaallasten Vorming van reserve	63.100	2.025.000			
	Investeringsagenda Vorming van reserve	436.900				
	<b>Totaal baten</b>	<b>500.000</b>	<b>2.025.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 3**      **Omgeving**  
**Onderwerp : IV 6**   **Reserve Windpark Fryslân Verduurzamen maatschappelijk vastgoed**  
**Taakomschrijving: Energiebesparing**  
**Categorie ZBB: Kerntaak breed**

**Toelichting:**

Bij de eerste openstelling in mei van IMF ferduorsumjen mienskiptsgebouwen vanuit de Windpark-opbrengsten zijn er 116 aanvragen ingediend en 78 zijn voor de zomer toegewezen. Na de bekendmaking van ranking bleek dat van de afwijzingen er 3 projecten toch wel in aanmerking hadden moeten komen voor subsidie. Redenen hiervoor waren: de aanvraag was niet ingescand of het kadaster had verkeerde eigendomsinformatie verschaft. Toen bleek dat deze aanvragen toch in aanmerking kwamen voor subsidie, waren de totale middelen al verdeeld onder andere projecten. Juridisch gezien hebben deze projecten recht op subsidie vanuit deze regeling en daarom zullen wij dit subsidieplafond moeten verhogen. Omdat de tweede openstelling inmiddels voorbij is en overvraagd, zal de dekking vanuit een ander onderdeel van de Reserve Windpark gehaald moeten worden. Hiervoor is het onderdeel procesgeldten isoleren woningen het meest passend, omdat er sprake is van minder proceskosten dan vooraf ingeschat.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel € 95.400,- vanuit Reserve Windpark Fryslân onderdeel regeling isoleren woningen over te hevelen naar onderdeel regeling verduurzamen maatschappelijk vastgoed.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
3	Omgeving (WPF Regeling isoleren woningen)	-95.400				
3	Omgeving (WPF IMF Regeling verduurzamen maatschappelijk vastgoed)	95.400				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 4**      **Economie**  
**Onderwerp : IV 7**      **Budgetoverheveling Investeringsagenda Verbeteren binnenhaven Drachten naar Project Oudega realisatie meer**  
**Taakomschrijving:**      **Vitale waterrecreatie**  
**Categorie ZBB:**      **Kerntaak breed**

**Toelichting:**

Met de gemeente Smallingerland zijn afspraken gemaakt om restant budgetten van de investeringsagenda te reserveren. Enerzijds voor het invullen van de resterende taakstelling, binnen het project en anderzijds voor het realiseren van projecten binnen de investeringsagenda.

Het restant budget van € 58.200,- op het project Verbeteren binnenhaven Drachten wordt daarom nu overgeheveld naar het project Oudega realisatie meer. Dit is een project wat nog grotendeels moet worden uitgevoerd.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel wordt het budget vanuit Verbeteren binnenhaven Drachten van € 58.200,- overgeheveld naar het project Oudega realisatie meer.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Lasten						
4	Economie	58.200				
2	Infrastructuur	-58.200				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 6**      **Bedrijfsvoering**  
**Onderwerp : IV 8**      **Capaciteit budget Natuurinclusief verduurzamen gebouw soorten**  
**Taakomschrijving: Transitie Landbouw**  
**Categorie ZBB: Kerntaak smal**

**Toelichting:**

Om een versnelling aan te brengen aan het natuurinclusief verduurzamen van gebouwen heeft het ministerie van BZK via de decembercirculaire 2022 voor elke provincie middelen beschikbaar gesteld. Voor een deel van de uitwerking van deze middelen is capaciteit ingezet, dit was nog niet bekend toen deze middelen beschikbaar werden gesteld. Daarom wordt nu voorgesteld om € 35.000,- toe te voegen aan het tijdelijke capaciteitsbudget in 2023.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel een deel van het goederen en diensten budget € 35.000,- om te zetten naar capaciteit.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
3	Omgeving	-35.000				
6	Bedrijfsvoering capaciteitsbudget tijdelijk	35.000				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 6**      **Bedrijfsvoering**  
**Onderwerp : IV 9**   **Vermogensbeheer**  
**Taakomschrijving: Bedrijfsvoering**  
**Categorie ZBB:      Wettelijke keuze**

**Toelichting:**

Door het beëindigen van het contract met ASR voor vermogensbeheer ontstaat er budgettair ruimte ter hoogte van € 114.900,-. Op andere onderdelen binnen financiën is dringend behoefte aan structureel budget om extern expertise te ontsluiten. Dit geldt met name op fiscaal vlak, waar zich in toenemende mate complexe vraagstukken voordoen. Tot nu toe is dit incidenteel opgelost, echter er is een noodzaak (in verband met zowel rechtmatigheid als continuïteit) om dergelijke vraagstukken middels raamcontract aan te besteden.

**Voorstel:**

Voorgesteld wordt om volgens onderstaande tabel het budget van € 114.900,- vanuit programma 7 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien, financiering lange termijn, vermogensbeheer structureel over te hevelen naar programma 6 Bedrijfsvoering. De wijziging verloopt hiermee budgettair neutraal.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-114.900	-114.900	-114.900	-114.900	-114.900
6	Bedrijfsvoering	114.900	114.900	114.900	114.900	114.900
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 6**      **Bedrijfsvoering**  
**Onderwerp : IV 10**   **Capaciteit bodemconvenant (circulaire)**  
**Taakomschrijving: Milieukwaliteit**  
**Categorie ZBB: Wettelijk keuze**

**Toelichting:**

In de meicirculaire 2023 is door het Rijk middelen beschikbaar gesteld voor bodembescherming. Dit maakt onderdeel uit van de bestuurlijk afspraken bodem en ondergrond 2023 t/m 2030 die eind 2022 zijn gemaakt tussen het ministerie van IenW, het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen. Het betreft een tegemoetkoming in de kosten van het ambtelijke apparaat dat zorgdraagt voor het uitvoeren van de taken die de Wet bodembescherming toekent aan bevoegde gezagen.

Voor de provincie Fryslân bedraagt dit een bedrag van € 169.100,-. Dit bedrag is onder GS-mandaat eerder dit jaar opgenomen binnen programma 3 omgeving. Via deze PS-begrotingswijziging hevelen we deze middelen over naar programma 6 bedrijfsvoering. Het betreft tijdelijke capaciteit.

**Voorstel:**

Conform onderstaande tabel een deel van het goederen en diensten budget om te zetten naar capaciteit.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
3	Omgeving	-169.100				
6	Bedrijfsvoering Capaciteitsbudget tijdelijk	169.100				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 3**      **Omgeving en 5 Mienskip**  
**Onderwerp : IV 11**   **Capaciteitsbudget tijdelijk**  
**Taakomschrijving: Diverse**  
**Categorie ZBB:      Wettelijk basis/keuze en Kerntaak breed**

**Toelichting:**

Bij een tweetal programma's/projecten is de capaciteitscomponent nog niet toegevoegd aan het capaciteitsbudget, het betreft:

Veenweideprogramma. Jaarlijks wordt een werkplan opgesteld voor de uitvoering van het veenweideprogramma. Voor deze uitvoering wordt, net als in 2023, voorgesteld om de benodigde capaciteitskosten die hiermee gemeoid zijn op te nemen in de begroting. Voor de jaren 2024 tot en met 2028 is hiervoor een raming opgesteld. Dekking vindt plaats vanuit het GS voorwaardelijke uitvoeringsbudget veenweide.

Bij het Interregproject GoCore is er de mogelijkheid om onze capaciteitsinzet vergoed te krijgen uit het project. Bij het opnemen van dit project in de begroting is dit niet als zodanig verwerkt, met dit voorstel wordt dit alsnog gedaan. Het gaat om een bedrag van € 74.600,- voor de jaren 2024 t/m 2027.

Daarnaast is er sprake van een correctie op capaciteit vanuit het natuurpact omdat deze abusievelijk 2x is opgevoerd. Het betreft hier een bedrag van € 137.500,- voor de jaren 2024 t/m 2027. Het capaciteitsbudget tijdelijk wordt met dit bedrag verlaagd.

Voor het grondwaterplan is de inzet van capaciteit in 2027 te hoog geraamd met € 171.000,- en voor 2028 is de capaciteit nog niet opgenomen in de begroting voor een bedrag van € 401.200,-. Beide bedragen worden verrekend met het capaciteitsbudget tijdelijk.

In 2023 hebben wij een bijdrage via het IPO gekregen voor capaciteitsinzet voor de integrale opgave asiel en huisvesting. Een deel van deze middelen worden ingezet in 2024 en daarom wordt voorgesteld om € 65.000,- door te schuiven naar 2024. Deze mutatie verloopt budgettair neutraal via het begrotingsaldo.

**Voorstel:**

Conform onderstaande tabel de capaciteitsinzet op te nemen in de begroting en deze te verrekenen met het capaciteitsbudget tijdelijk. Deze wijziging verloopt budgettair neutraal.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
3	Omgeving . Tussenstap Veenweide GS voorwaardelijk . Veenweide visie Bijdrage aan capaciteit		-452.700 452.700	-480.100 480.100	-409.100 409.100	-388.100 388.100
3	Omgeving . Natuurpact Bijdrage aan capaciteit		137.500 -137.500	137.500 -137.500	137.500 -137.500	137.500 -137.500
3	Omgeving . Grondwaterplan Bijdrage aan capaciteit					171.000 -171.000
5	Mienskip . Interreg project GoCore Bijdrage aan capaciteit		-74.600 74.600	-74.600 74.600	-74.600 74.600	-74.600 74.600
6	Bedrijfsvoering . Capaciteitsbudget tijdelijk		389.800	417.200	346.200	104.200
6	Bedrijfsvoering Capaciteitsbudget tijdelijk	-65.000	65.000			
	Begrotingssaldo	65.000	-65.000			
	<b>Totaal lasten</b>		<b>389.800</b>	<b>417.200</b>	<b>346.200</b>	<b>104.200</b>
<b>Baten</b>						
6	Bedrijfsvoering Bijdrage voor capaciteit		389.800	417.200	346.200	104.200
	<b>Totaal baten</b>		<b>389.800</b>	<b>417.200</b>	<b>346.200</b>	<b>104.200</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 7**      **Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien**  
**Onderwerp : IV 12**   **Cofinanciering NBRACER**  
**Taakomschrijving:** **Innovatie/circulaire economie en Klimaatadaptatie**  
**Categorie ZBB: `**      **Kerntaak smal**

**Toelichting:**

De cofinanciering van het Europese Horizon project NBRACER is in eerste instantie volledig gedekt vanuit het breed cofinancieringsbudget Efro/EZ en Interreg. Vanuit het budget 'blauwe drager' wordt nu een bijdrage van € 50.000 aan dit project geleverd. Daarmee wordt dit bedrag weer toegevoegd aan het cofinancieringsbudget.

**Voorstel:** Instemmen om in 2023 € 50.000,- over te hevelen vanuit programma 3 Omgeving (blauwe drager) naar programma 7 Algemene dekkingsmiddelen (cofinancieringsbudget Efro/Ez en Interreg).

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
7	Algemene dekkingsmiddelen Breed cofinancieringsbudget Efro-Ez/Interreg	50.000				
3	Omgeving Blauwe drager	-50.000				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling autorisatiemoment december 2023

**Programma: 7**      **Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien**  
**Onderwerp : IV 13**   **Bijdrage Wetterskip Fryslân niet-productieve investeringen ten behoeve van SOK GLB / NSP**  
**Taakomschrijving: Landbouw Algemeen**  
**Categorie ZBB: Kerntaak breed**

**Toelichting:**

De aan de Provincie ter beschikking gestelde GLB/NSP-middelen zullen worden besteed in de vorm van subsidies. Daartoe zal Gedeputeerde Staten de “Regeling Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Fryslân” ( NSP-regeling) vaststellen. De provincie en het Wetterskip willen gezamenlijk de benodigde cofinanciering voor KRW en Klimaat doelen bijeenbrengen. Hiervoor gaan de provincie en het Wetterskip ter realisering van doelen de Samenwerkingsovereenkomst GLB-NSP aan. Het Wetterskip levert haar bijdrage aan niet-productieve investeringen t.b.v. klimaatadaptatie en aan samenwerking, kennisverspreiding, integrale gebiedsontwikkeling ten behoeve van gebiedsinitiatieven voor klimaatadaptatie.

**Voorstel:**

De bijdragen van het Wetterskip Fryslân aan het GLB-NSP volgens onderstaand bestedingsritme op te nemen in de begroting en deze te koppelen aan de reserve Breed cofinancieringsbudget onderdeel GLB-NSP.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Breed cofinancieringsbudget GLB/NSP	50.000	343.000	582.000	1.075.000	2.500.000
	<b>Totaal lasten</b>	<b>50.000</b>	<b>343.000</b>	<b>582.000</b>	<b>1.075.000</b>	<b>2.500.000</b>
<b>Baten</b>						
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Breed cofinancieringsbudget GLB-NSP Bijdrage Wetterskip	50.000	343.000	582.000	1.075.000	2.500.000
	<b>Totaal baten</b>	<b>50.000</b>	<b>343.000</b>	<b>582.000</b>	<b>1.075.000</b>	<b>2.500.000</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 7**      **Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien**  
**Onderwerp : IV 14**   **KRW maatregelen cofinanciering**  
**Taakomschrijving: KRW**  
**Categorie ZBB:      Wettelijk**

**Toelichting:**

Op 15 december 2021 hebben PS de Richtlijn Water nota Fryslân 2022-2027 vastgesteld. De benodigde cofinanciering komt onder andere uit het breed cofinancieringsbudget onderdeel POP3/4.

Nu het POP3 programma is beëindigd zullen de maatregelen KRW nu via het GLB programma ingezet worden. Voorgesteld wordt daarom om het resterende budget vanuit het cofinancieringsbudget POP3/4 over te hevelen naar het cofinancieringsbudget GLB. Deze mutatie verloopt budgettair neutraal.

**Voorstel:**

De resterende middelen voor cofinanciering KRW maatregelen binnen het breed cofinancieringsbudget onderdeel POP3 ad. € 7,34 mln. over te hevelen naar het onderdeel GLB. Dit volgens onderstaand bestedingsritme.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
	. Breed cofinancieringsbudget POP3/4	-500.000	-3.971.700	-1.233.300	-876.000	-759.000
	. Breed cofinancieringsbudget GLB	500.000	3.971.700	1.233.300	876.000	759.000
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 1**      **Bestuur en 4 Economie**  
**Onderwerp : IV 15**   **Wadden-programma's**  
**Taakomschrijving: Wadden**  
**Categorie ZBB:      Wettelijk taak, kerntaak smal, kerntaak breed**

**Toelichting:**

In het Bestuursakkoord geeft het college aan bestaande Wadden-programma's te willen blijven voortzetten. Het gaat hierbij concreet om: a. het Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2021-2026 (van Rijk-regio), b. het Investeringskader Waddengebied 2016-2026 (interprovinciaal) en c. het Fries Programma Waddenkust (regionaal). In de samenwerking speelt de provincie, zowel ambtelijk als bestuurlijk, een herkenbare, proactieve en verbindende rol. Via genoemde programma's werkt de provincie samen met andere overheden en vele stakeholders en gebiedspartijen aan twee hoofddoelen:

- duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap
- een veilig, vitaal en veerkrachtig Waddengebied.

Genoemde programma's hebben gemeen dat ze (deels) gericht zijn op het aanboren van huidige en toekomstige, omvangrijke externe financieringsbronnen (o.a. vanuit Europa, Rijk en Waddenfonds). In het bijzonder gaat het hierbij om een vervolg op het Waddenfonds zodat ook in de periode ná 2026 substantieel geïnvesteerd wordt in het Waddengebied.

Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2021-2026

Vanaf 2020 is een nieuwe bestuurlijke governance voor het Waddengebied in werking getreden. Doel van de nieuwe governance is een gestructureerd gesprek te voeren over strategische beleidskeuzes en de samenhang hiertussen. En zo aan de voorkant met elkaar tot oplossingen te komen voor de opgaven in het Waddengebied. De beleidsmatige onderlegger van de bestuurlijke Waddengovernance is de Agenda voor het Waddengebied 2050 (vastgesteld begin 2021) en het daaruit voortvloeiende Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2021-2026 (vastgesteld begin 2023). Agenda en Uitvoeringsprogramma bundelen een veelheid aan onderwerpen en initiatieven (onder andere rondom urgente vraagstukken ten aanzien van waterveiligheid, bereikbaarheid, landbouw, natuur, leefbaarheid, energietransitie) en brengen deze met elkaar in verband. Een onderdeel van het Uitvoeringsprogramma is de verkenning om te komen tot een Kustfonds voor de periode vanaf 2027 (na aflopen Waddenfonds). Rijk en provincies dekken gezamenlijk de overkoepelende kosten van het Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2021-2026. Aandeel van de provincie Fryslân in deze kosten is € 50.000,-. Daarnaast vloeien uit het Uitvoeringsprogramma enkele acties voor de provincies voort waarvoor procesgeld nodig is (ca. € 50.000,- per jaar). In totaal bedragen de kosten daarom € 100.000,- per jaar, gedurende de periode 2024-2026. Indien genoemde middelen niet beschikbaar komen, geeft de provincie geen opvolging aan de door haar ondertekende Agenda voor het Waddengebied 2050, waarmee het draagvlak voor de Waddenbrede samenwerking Rijk-regio onder druk komt te staan. Ten slotte verliest de provincie positie in het gesprek met het Rijk over bovengenoemd Kustfonds.

Voorgesteld wordt om het benodigde bedrag voor 2024 te dekken uit het cofinancieringsbudget IKW/Waddenfonds.

### Investeringskader Waddengebied 2021-2026

In 2016 stemden Provinciale Staten in met het interprovinciale Investeringskader Waddengebied 2016-2026 (IKW). In een separate begrotingswijziging wordt een dekkingsvoorstel gedaan voor ons aandeel in de uitvoeringskosten van het IKW in de jaren 2024 tot en met 2026. Behalve deze uitvoeringskosten is er ook behoefte aan middelen voor monitoring en evaluatie om aan het einde van de looptijd van IKW en Waddenfonds tot een goede verantwoording over de inzet daarvan te komen. Het gaat in totaal om een bedrag van € 105.000,- (kasritme: 60k, 35k, 10k in de periode 2024-2026). Voorgesteld wordt deze kosten te dekken vanuit het cofinancieringsbudget IKW/Waddenfonds.

### Fries Programma Waddenkust

Het Fries Programma Waddenkust startte in 2018. Het doel van het Fries Programma Waddenkust is bestaande (gebieds)processen, opgaven en projecten langs de Waddenkust aan elkaar te verbinden en op elkaar af te stemmen. Een bijkomend doel is ook te komen tot een bundeling van verschillende financieringsstromen waardoor de haalbaarheid van de initiatieven wordt vergroot. Vanuit het Fries Programma Waddenkust neemt de provincie het voortouw in de totstandkoming van een integrale kustontwikkeling van de Waddenkust. Dit mede op verzoek van gemeenten en waterschap. Het Fries Programma Waddenkust fungeert als een paraplu voor de integrale kustontwikkeling binnen: 1) Programma Harlingen (mogelijk te koppelen aan de toekomstige dijkversterking Zurich-Koehool) en 2) 1Dyk, gekoppeld aan de lopende dijkversterking Koehool-Lauwersmeer.

In de afgelopen jaren is er al veel opgebouwd en zijn er concrete stappen gezet naar integrale gebiedsplannen. Voortzetting van het Fries Programma Waddenkust is gericht op het verder uitwerken ervan en het verzilveren van de kansen die ze in zich houden om bij te dragen aan de verschillende beleidsdoelen van provincie en andere partijen. Met voortzetting van de huidige rol van de provincie in de totstandkoming van integrale kustontwikkeling, is procesgeld gemoeid (€ 125.000,- per jaar). Voorstel is hiervoor voor 2024 dekking beschikbaar te stellen ten laste van het cofinancieringsbudget IKW/Waddenfonds en het jaar 2024 te gebruiken om te inventariseren of en, zo ja in welke mate, integratie met het Fries Programma Landelijk Gebied, leidt tot bijstelling van de benodigde inzet.

### **Voorstel:**

Instemmen met het beschikbaar stellen van € 330.000,- voor de dekking van kosten voortvloeiend uit verschillende lopende Wadden-programma's, ten laste van het cofinancieringsbudget IKW/Waddenfonds.

*Exploitatie*

<b>Progr.</b>	<b>Omschrijving</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>
<b>Lasten</b>						
1	Bestuur Uitvoeringsprogramma waddengebied Investeringskader Waddengebied		100.000 60.000	35.000	10.000	
4	Economie Fries programma waddenkust		125.000			
7	Algemene dekkingsmiddelen Cofinancieringsbudget IKW/Waddenfonds		-285.000	-35.000	-10.000	
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma:** Diverse  
**Onderwerp : VA** Bestedingsritme tijdelijke budgetten categorie A  
**Taakomschrijving:** Diverse  
**Categorie ZBB:** Diverse

**Toelichting:**

- VA1 RSP Concrete infra projecten PF en RSP infraprojecten rente:  
RSP Concrete infra projecten PF: Vanuit dit budget worden uitgaven gedekt die betrekking hebben op RSP projecten. Er is een positief saldo ontstaan in 2023 door de projecten Bereikbaarheid Leeuwarden. Dit bedrag wordt nu doorgeschoven naar 2024. In 2024 en verder wordt het budget aangewend voor met name Station Werpsterhoek en ESGL (Extra Sneltrain Groningen-Leeuwarden).  
RSP Infraprojecten rente: Het budget is bedoeld voor enkele RSP projecten waaronder de indexering voor het project station Werpsterhoek. In 2023 resteert naar verwachting een budget van € 265.200,- en wordt in latere jaren besteed. Vandaar dat het nu bij de decemberwijziging wordt doorgeschoven.
- VA2 KRW Water SOK Regionale samenwerking:  
In 2023 is er sprake geweest van vrijval naar het budget KRW SOK Regionale Samenwerking. Op hoofdlijnen kwam dit door twee meevallers: vrijval van een bijdrage voor KRW-randenbeheer in het ANLb door een hoger dan eerder voorziene bijdrage vanuit de Europese middelen, en een project (Schoon erf schoon water akkerbouw) waarop minder werd besteed dan vooraf verwacht. Dit bedrag kan in 2023 niet meer worden besteed aan projecten; daarom wordt dit met een begrotingswijziging opgenomen voor het jaar 2024.
- VA3 Bestuursovereenkomst versterken Friese IJsselmeerkust:  
Bestedingen blijven achter omdat we ondanks de eerdere verwachting dit jaar geen werk aanbesteden. De eerste twee contracten zullen begin volgend jaar worden aanbesteed. We werken momenteel de contracten uit en bereiden aanbesteding voor. Wachten is ook nog op de benodigde vergunningen. Met het aanbesteden van contact Mokkebank (2024 in plaats van 2023) kunnen we een declaratie bij Vogelbescherming Nederland indienen en een inkomst van 260k realiseren. Deze schuift hiermee ook door naar volgend jaar.
- VA4 Investeringsagenda Drachten – Heerenveen:  
Het project is in uitvoering bij de gemeente Smallingerland. De verwachting is dat de afrekening hiervan begin 2024 plaatsvindt. Daarom wordt nu het budget verschoven naar 2024.
- VA5 Bestuursovereenkomst Lauwersmeer:  
De Provincie Fryslân beheert de procesmiddelen voor de stuurgroep, er lopen nog verplichtingen in 2024 en om aan deze verplichtingen met betrekking tot diverse projecten te kunnen voldoen wordt voorgesteld € 100.000,- door te schuiven van 2023 naar 2024.
- VA6 Agenda netwerk Noord Oost fase 3:  
De provincie Fryslân beheert de procesmiddelen met betrekking tot de ANNO organisatie, er lopen nog verplichtingen in 2024 en om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen wordt voorgesteld om € 105.000,- door te schuiven van 2023 naar 2024.
- VA7 LF2028:

Doorschuiven van restbudget is nodig om aan verplichtingen voor De Streken in 2024 en 2025 te kunnen voldoen. En om financiële afrondingen omtrent Sense of Place te kunnen opvangen.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel het bestedingsritme van diverse tijdelijke budgetten aan te passen. De wijzigingen verlopen budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Progr	Omschrijving programma en bron	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Exploitatie</i>						
<b>Lasten</b>						
<b>2</b>	<b>Infrastructuur</b>					
VA1	RSP concrete infraprojecten	-865.200	865.200			
<b>3</b>	<b>Omgeving</b>					
VA2	Kaderrichtlijn water	-430.000	430.000			
VA3	Bestuursovereenkomst versterken Friese IJsselmeerkust	-700.000	700.000			
<b>4</b>	<b>Economie</b>					
VA4	Investeringsagenda Drachten - Heerenveen	-1.000.000	1.000.000			
<b>5</b>	<b>Mienskip</b>					
VA5	Bestuursovereenkomst Lauwersmeer	-100.000	100.000			
VA6	Agenda netwerk Noord Oost fase 3	-105.000	105.000			
VA7	LF2028	-251.700	251.700			
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	505.000				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>-2.946.900</b>	<b>3.451.900</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Baten</b>						
<b>3</b>	<b>Omgeving</b>					
VA3	Bestuursovereenkomst versterken Friese IJsselmeerkust	-260.000	260.000			
<b>5</b>	<b>Mienskip</b>					
VA7	LF2028	-104.400	104.400			
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-2.582.500	3.087.500			
	<b>Totaal baten</b>	<b>-2.946.900</b>	<b>3.451.900</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<i>Reserves</i>						
<b>Lasten</b>						
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-2.582.500	3.087.500	0	0	0
<b>Baten</b>						
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	505.000	0	0	0	0

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma:** Diverse  
**Onderwerp : VB** Bestedingsritme tijdelijke budgetten categorie B  
**Taakomschrijving:** Diverse  
**Categorie ZBB:** Diverse

**Toelichting:**

- VB1 Weerbaar bestuur: Door tijdrovende afstemming met diverse gemeenten is het bestedingsplan pas op 3 oktober door GS geaccordeerd. Voor uitvoering van het bestedingsplan is de volledige € 400.000,- aan Rijksgelden nodig, maar door de late vaststelling van het plan kan slechts een klein deel nog dit jaar ingezet worden.
- VB2 Lelylijn onderzoek: In plaats van de verwachte € 600.000,- bijdrage wordt er in 2023 een bijdrage van € 500.000,- gevraagd. Daarom wordt voorgesteld € 100.000,- door te schuiven naar 2024.
- VB3 Programmteam Stikstof: Het Uitvoeringsprogramma Stikstof heeft te maken gehad met complicerende actualiteiten zoals staatsteunproblematiek rondom piekbelasters, de patstelling rondom de PAS-melders en vertragende besluitvorming rondom het NPLG. Hierdoor is vertraging opgelopen in de besteding van de middelen, daarom wordt voorgesteld om € 70.000,- door te schuiven naar 2024. Zodat dan de uitgaven voor o.a. innovatieve meetsystematiek, begeleiden van agrarisch ondernemers bij stikstofreductie kunnen worden gedaan.
- VB4 Veenweidevisie: De begrote Cofinancieringsbijdrage Groeifonds van € 1,25 mln. komt dit jaar niet meer tot besteding. Van de begrote bijdragen aan de gebiedsprojecten Hege Warren en Idzegea komt naar verwachting een bedrag van € 1,15 mln. dit jaar niet meer tot besteding. Deze middelen blijven wel nodig voor de uitvoering van het veenweideprogramma.
- VB5 Tussenstap Veenweideaanpak 2020-2029: De provinciale uitgaven over 2023 vallen naar verwachting tot een bedrag van € 822.750,- lager uit dan begroot. Deze middelen blijven wel nodig voor de uitvoering van de funderingsaanpak in 2024.
- VB6 Naar een schone en gezonde leefomgeving: We stellen voor om € 30.000,- van het budget Naar een schone en gezonde leefomgeving door te schuiven naar 2024. Dit bedrag is onderdeel van de cofinanciering van het aangevraagde EU-project Simone. Echter weten we begin november pas of de EU deze aanvraag zal toekennen. De verwachting is dat het project in 2024 zal starten.
- VB7 Koopstromen onderzoek: Aanbestedingstraject op verzoek van PS. Offertes in 3e kwartaal ontvangen. Een belangrijke component van het koopstromenonderzoek is het fysiek enquêteren in de verschillende (ruim 70) winkelgebieden. Dit zal waarschijnlijk in het voorjaar van 2024 worden uitgevoerd. Een eerste inschatting op dit moment is daarom dat het eindrapport van het Koopstromenonderzoek waarschijnlijk pas medio 2024 wordt opgeleverd. Wij verzoeken daarom om van de € 150.000,- , € 125.000,- door te schuiven naar 2024.
- VB8 Governance: Subsidieperiode voor EBNN loopt normaliter van april t/m april. Door ten last neming zou deze daarom in 2023 geboekt worden. Voor de subsidie lopende t/m april 2023 is echter verlenging aangevraagd t/m december 2023. Dit is gehonoreerd. Daarom zal de nieuwe subsidieverstrekking lopen van januari t/m decembe. Daarmee kan het bedrag niet meer als lastneming in 2023 opgenomen worden. Verzoek is daarom om bedrag door te schuiven naar 2024 zodat de subsidie verstrekt kan worden.



- VB9 Kennisinfrastructuur: Het WaterCampus Actieplan is in de periode 2021-2023 ondersteunt met een jaarlijkse bijdrage van € 1,7 mln.. Met het doorschuiven van het bedrag kan eenmalig in 2024 nog substantieel bijgedragen worden en hebben de partijen tijd om voor 2025 en verder aanvullende middelen te gaan organiseren. Intentieverklaring die ondertekend is door provincie Fryslan en gemeente Leeuwarden waarin wordt uitgesproken dat zij tot 2030 de Watercampus zullen blijven ondersteunen. Vrijval zou betekenen dat het programma abrupt moet stoppen en is het creëren van een overbruggingsperiode niet mogelijk.
- VB10 Clusters economie: Er is € 110.000,- te veel doorgeschoven naar het jaar 2024. Er blijkt nog een verplichting te bestaan voor 2023 die afgesproken is in een GS stuk.
- VB11Taal: Voorstel Bestjoersakkoart 2024-2027 niet verwerken in periode 2024 t/m 2027, maar in de periode 2025 t/m 2028.
- VB12 Erfgoed: Voorstel Bestjoersakkoart 2024-2027 niet verwerken in periode 2024 t/m 2027, maar in de periode 2025 t/m 2028.
- VB13 Sport: Voorstel Bestjoersakkoart 2024-2027 niet verwerken in periode 2024 t/m 2027, maar in de periode 2025 t/m 2028.
- VB14 Cultuur: Voorstel Bestjoersakkoart 2024-2027 niet verwerken in periode 2024 t/m 2027, maar in de periode 2025 t/m 2028. Er is inmiddels een GS-stuk onderweg, waarmee ook voor 2024 al een deel van het GS voorwaardelijke budget wordt vrij gevraagd, daarom wordt niet het hele budget doorgeschoven.
- VB15 Taal: Voor 2023 is een inschatting gemaakt van de budgettaire behoefte voor bepaalde subsidiebudgetten, die gedurende het begrotingsjaar substantieel hoger bleek te zijn. Aanpassing gedurende dit lopende begrotingsjaar bleek niet mogelijk, dat kan pas vanaf 2024. Daarom wordt gekozen om de budgetruimte door te schuiven en op basis daarvan een ruimer plafond te kunnen openstellen.
- VB16 Iepen mienskipsfûns Fryslân categorie B: Middelen vanuit 2023 door te schuiven naar 2024 om het tekort wat daar staat van € 342.000,- ontstaan doordat de 3e tender 2023 ten laste gaat van 2024.
- VB17 Digitalisering 2022-2026: Latere start dan vooraf voorzien, opschalen externe capaciteit gaat trager dan vooraf voorzien.
- VB18 Veenweide funderingsaanpak: De begrote uitgaven voor 2023 komen naar verwachting tot een bedrag van € 185.800,- niet tot besteding. Deze middelen blijven wel nodig voor de uitvoering van de funderingsaanpak in 2024.
- VB19 Landbouw: Het budget Landbouw GS voorwaardelijk aanpassen aan het verwachte bestedingsritme

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel het bestedingsritme van diverse tijdelijke budgetten aan te passen. De wijzigingen verlopen budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

Progr	Omschrijving programma en bron	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Exploitatie</i>						
<b>Lasten</b>						
<b>1</b>	<b>Bestuur</b>					
VB1	Weerbaar bestuur	-53.000	53.000			
<b>2</b>	<b>Infrastructuur</b>					
VB2	Lelylijn onderzoek	-100.000	100.000			
<b>3</b>	<b>Omgeving</b>					
VB3	Programmateam Stikstof	-70.000	70.000			
VB4	Veenweidevisie	-1.800.000	1.800.000			
VB5	Tussenstap Veenweideaanpak 2020-2029	-822.800	822.800			

Progr	Omschrijving programma en bron	2023	2024	2025	2026	2027
VB6	Naar een schone en gezonde leefomgeving	-30.000	30.000			
VB19	Landbouw		-500.000	-500.000	500.000	500.000
<b>4</b>	<b>Economie</b>					
VB7	Koopstromen onderzoek	-150.000	150.000			
VB8	Governance	-77.900	77.900			
VB9	Kennisinfrastructuur	-500.000	500.000			
VB10	Clusters economie	110.000	-110.000			
<b>5</b>	<b>Mienskip</b>					
VB11	Taal		-1.500.000	-1.500.000		500.000
VB12	Erfgoed		-1.250.000			
VB13	Sport		-540.000			
VB14	Cultuur		-3.375.000			
VB15	Taal	-160.000	160.000			
VB16	Iepen mienskipsfûns Fryslân categorie B	-342.400	342.400			
<b>6</b>	<b>Bedrijfsvoering</b>					
VB4	Capaciteitsbudget project	-465.700	465.700			
VB17	Digitalisering 2022-2026	-2.194.900	2.194.900			
<b>7</b>	<b>Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien</b>					
VB18	Veenweide funderingsaanpak	-185.800	185.800			
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	3.994.000	7.165.000	2.000.000		
	<b>Totaal lasten</b>	<b>-2.848.500</b>	<b>6.842.500</b>	<b>0</b>	<b>500.000</b>	<b>1.000.000</b>
<b>Baten</b>						
<b>6</b>	<b>Bedrijfsvoering</b>					
VB4	OPG0409 Veenweide (projecten)	-273.900	273.900			
VB4	Bedrijfsvoering	-191.800	191.800			
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-2.382.800	6.376.800		500.000	1.000.000
	<b>Totaal baten</b>	<b>-2.848.500</b>	<b>6.842.500</b>	<b>0</b>	<b>500.000</b>	<b>1.000.000</b>
<i>Investeringsen</i>						
<b>Lasten</b>						
3	Omgeving	-2.400.000	2.400.000	0	0	0
<b>Baten</b>						
3	Omgeving	-2.400.000	2.400.000	0	0	0
<i>Reserves</i>						
<b>Lasten</b>						
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-2.382.800	6.376.800	0	500.000	1.000.000
<b>Baten</b>						
	Reserves tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	3.994.000	7.165.000	2.000.000	0	0

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 3**      **Omgeving**  
**Onderwerp : V C 1**   **Verlengen en bestedingsritme De Saiter**  
**Taakomschrijving: Milieukwaliteit**  
**Categorie ZBB:      Wettelijke keuze**

**Toelichting:**

In de nota uitvoering begroting die op 22 juni 2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijk budget is verleend. Voor het tijdelijk budget de Saiter met einde looptijd 31-12-2023 wordt voorgesteld deze te verlengen tot en met 2024. De reden hiervoor is het volgende:

Sinds 2012 wordt er door de provincie en It Fryske Gea (IFG) samengewerkt aan de finale afwerking van de voormalige stortplaats Ald Dwinger (de Saiter). De sanering van deze voormalige stortplaats zit in de afrondende fase. De reden waarom deze verlenging wordt gevraagd is gelegen in de vertraging van het proces. De besluitvorming in de vaststellingsprocedure van het evaluatierapport van de herinrichting bij het bevoegd gezag heeft vertraging opgelopen. Inmiddels is een nazorgplan en de toekomstige nazorgkosten in kaart gebracht door een extern bureau. Op basis van deze uitkomsten wordt, in samenwerking met de mede-eigenaar (IFG), een plan opgesteld met een bijhorend doelvermogen voor de wettelijk verplichte eeuwigdurende nazorg. In eerste instantie werd ingeschat dat dit in 2023 kon worden afgerond. Deze kosten zijn onvermijdbaar en onuitstelbaar. De middelen uit het tijdelijk budget de Saiter zijn benodigd voor deze nazorg. Omdat verwacht wordt dat dit in 2024 wordt afgerond wordt verlenging van dit budget tot en met 2024 gevraagd en wordt het budget van € 1,1 mln. doorgeschoven naar 2024.

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel het tijdelijke budget De Saiter te verlengen tot en met 2024 en het bestedingsritme met € 1,1 mln. aan te passen. De wijziging verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
3	Omgeving	-1.050.000	1.050.000			
	<b>Totaal lasten</b>	<b>-1.050.000</b>	<b>1.050.000</b>			
<b>Baten</b>						
	Reserve tijdelijke budgetten Beschikking over reserve	-1.050.000	1.050.000			
	<b>Totaal baten</b>	<b>-1.050.000</b>	<b>1.050.000</b>			

*Reserve*

<b>Progr.</b>	<b>Omschrijving</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>
<b>Lasten</b>						
3	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-1.050.000	1.050.000			
	<b>Totaal lasten</b>	<b>-1.050.000</b>	<b>1.050.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 3**                    **Omgeving**  
**Onderwerp : V C 2**       **Verlenging en bestedingsritme tijdelijk budget Natuur inclusief**  
    **verduurzamen gebouw soorten**  
**Taakomschrijving: Transitie Landbouw**  
**Categorie ZBB:        Kerntaak smal**

**Toelichting:**

In de nota uitvoering begroting die op 22 juni 2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijk budget is verleend. Voor dit tijdelijk budget met einde looptijd 31-12-2023 wordt voorgesteld deze te verlengen tot en met 2024. De reden hiervoor is het volgende:

Het ministerie van BZK heeft via de decembercirculaire van 2022 een decentralisatie-uitkering ter hoogte van € 505.515,- beschikbaar gesteld. De middelen zijn bestemd voor een versnelling van natuur inclusieve na-isolatie en zijn in eerste instantie in 2023 begroot. Voorgesteld wordt om dit budget te verlengen tot en met 2024 en een deel van de middelen door te schuiven. Dit vanwege:

- Het uitvoeringsproces met derden vraagt meer tijd dan verwacht, doordat de uitwerking van de pre-SMP methodiek en de afstemming met externe partijen meer inzet heeft gevraagd dan ingeschat. Hierdoor zijn de ecologische kosten, waarvoor de middelen ook zijn bedoeld nog niet gemaakt. De invloed van de provincie op de procesvoortgang is beperkt doordat de provincie voor afstemming van de processen grotendeels afhankelijk is van derden, waaronder gemeenten, natuurorganisaties en isolatiebedrijven.
- Het (deel)project waar verlenging voor nodig is, is onvermijdelijk, omdat de isolatie van woningen op hoog tempo doorgaat en onuitstelbaar is. Dit omdat de Wet Natuurbescherming nu in veel gevallen geschonden wordt of leidt tot onevenredig hoge kosten voor particulieren. Er zijn nog onvoorziene omstandigheden bij de uitvoering, doordat de pre-SMP methodiek nieuw is. In slechts enkele provincies is dit inmiddels vastgesteld, waaronder Fryslân. De betrokkenen zijn goed aangehaakt bij het proces, waardoor de verwachting is dat de middelen in 2024 volledig en effectief ingezet kunnen worden.

**Voorstel:**

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Natuurinclusief verduurzamen gebouw soorten te verlengen tot en met 2024. Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
3	Omgeving	-400.000	400.000			
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	400.000				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>400.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Baten</b>						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		400.000			
	<b>Totaal baten</b>	<b>0</b>	<b>400.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

*Reserves*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		400.000			
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>400.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Baten</b>						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	400.000				
	<b>Totaal baten</b>	<b>400.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 5**      **Mienskip**  
**Onderwerp : V C 3**   **Verlenging en bestedingsritme tijdelijk budget Transitiefonds leefbare fysieke omgeving**  
**Taakomschrijving: Wonen**  
**Categorie ZBB: Kerntaak breed**

**Toelichting:**

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget Transitiefonds leefbare fysieke omgeving met einde looptijd 2003 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2025. De reden hiervoor is het volgende:

- Het uitvoeringsproces in de dorpen om te komen tot een ontwikkelperspectief voor toekomstbestendig wonen (een samenwerkingsproces van de mienskip, gemeente en woningbouwcoöperatie) vraagt meer tijd dan verwacht, doordat het thema wonen binnen het transitiefonds fysieke leefomgeving complex is en Corona dit proces met de mienskip heeft vertraagd. De invloed van de provincie op de procesvoortgang is beperkt, doordat de provincie niet de regie heeft (vanwege haar faciliterende rol in deze overheidsparticipatie).

En:

- Er zijn duidelijke verwachtingen gewekt over de provinciale bijdrage uit het transitiefonds fysieke leefomgeving. Er is al een lange historie van samenwerking in de dorpen, woningbouwcorporaties en gemeenten Noardeast-Fryslân en Achtkarspelen op dit onderwerp. Sinds 2020 wordt al met de drie dorpen Blije, Ingwierrum en Gerkersklooster-Stroobos geëxperimenteerd met het thema wonen ter invulling van het transitiefonds. Voor de drie dorpen is een ontwikkelkaart voor wonen gemaakt, die eind 2022 zijn gepresenteerd aan de dorpen. De gemeenten hebben de helft aan cofinanciering beschikbaar gesteld en projectleiders aangesteld die in gesprek zijn met de dorpen ter voorbereiding van de uitvoering van projecten uit de ontwikkelstrategie wonen in de drie dorpen. Er zit veel energie bij de mienskip in de dorpen. De projecten zijn van belang om invulling te geven aan het thema wonen binnen het transitiefonds fysieke leefomgeving.

**Voorstel:**

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Transitiefonds leefbare fysieke omgeving te verlengen tot en met 2025. Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

*Exploitatie*

<b>Progr.</b>	<b>Omschrijving</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>
<b>Lasten</b>						
5	Mienskip	-750.000	750.000			
	<b>Totaal lasten</b>	<b>-750.000</b>	<b>750.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Baten</b>						
	Reserve tijdelijke budgetten Beschikking over reserve	-750.000	750.000			
	<b>Totaal baten</b>	<b>-750.000</b>	<b>750.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

*Reserves*

<b>Progr.</b>	<b>Omschrijving</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>
<b>Lasten</b>						
	Reserve tijdelijke budgetten Beschikking over reserve	-750.000	750.000			
	<b>Totaal lasten</b>	<b>-750.000</b>	<b>750.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december

**Programma: 5**      **Mienskip**  
**Onderwerp : V C 4**   **Verlenging tijdelijk budget Herbestemming gebouwen**  
**Taakomschrijving: Wonen**  
**Categorie ZBB: kerntaak breed**

**Toelichting:**

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget Herbestemming gebouwen met einde looptijd 2024 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2027. De reden hiervoor is het volgende:

- De regeling is nog niet opengesteld en beschikt. Uitvoering is dit jaar niet meer haalbaar. We verwachten ook dat start van het uitvoeringsproces bij derden meer tijd vraagt; zij moeten nog toestemming vragen bij gemeenten voor de ruimtelijke procedures en op tijd bouwmaterialen bestellen waardoor zij niet tijdig met de projecten kunnen starten.

En

- In de regionale woondeals is door de provincie met gemeenten en Rijk afgesproken dat deze middelen beschikbaar worden gesteld voor herbestemming omdat gemeenten ook van de provincie wederkerigheid wensten.

**Voorstel:**

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Herbestemming gebouwen te verlengen tot en met 2027. Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
5	Mienskip	-410.000	410.000			
	<b>Totaal lasten</b>	<b>-410.000</b>	<b>410.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Baten</b>						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-410.000	410.000			
	<b>Totaal baten</b>	<b>-410.000</b>	<b>410.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

*Reserves*

<b>Progr.</b>	<b>Omschrijving</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-410.000	410.000			
	<b>Totaal lasten</b>	<b>-410.000</b>	<b>410.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 5**      **Mienskip**  
**Onderwerp : V C 5**   **Verlenging en bestedingsritme tijdelijk budget demografische ontwikkelingen**  
**Taakomschrijving: Wonen**  
**Categorie ZBB: Kerntaak breed**

**Toelichting:**

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget Demografische ontwikkelingen met einde looptijd 2003 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2028. De reden hiervoor is het volgende:

- Het uitvoeringsproces bij derden vraagt meer tijd dan verwacht en de invloed van de provincie op de procesvoortgang is beperkt, omdat dit een PhD-project vanuit Arcadia betreft naar 'Resilient communities: kunst, cultuur en de mienskipsmethode'. Het is gebruikelijk dat een promotieonderzoek enkele jaren tijd in beslag neemt en de projectperiode van de subsidie is dan al gauw langer dan de provinciale budgetperiode.

En

- Er zijn duidelijke verwachtingen gewekt over de provinciale bijdrage, doordat meerdere keren positief gesproken is met Arcadia en de toenmalige portefeuillehouder akkoord heeft gegeven op de aanvraag. Daarnaast zijn die verwachtingen door de provincie bevestigd doordat aanvrager op ons verzoek twee keer de aanvraag technisch aangepast heeft en opnieuw ingediend, zodat deze voldeed aan de juiste subsidiesystematiek. Arcadia is op basis van deze verwachtingen verplichtingen aangegaan: sinds begin 2023 is de PhD-student begonnen. Het promotieonderzoek past binnen de actielijn 'delen en ophalen van kennis' uit de beleidsbrief Leefberens.

**Voorstel:**

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Demografische ontwikkelingen te verlengen tot en met 2028. Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
5	Mienskip	-100.000	100.000			
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	100.000				
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>100.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Baten</b>						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		100.000			
	<b>Totaal baten</b>	<b>0</b>	<b>100.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

*Reserves*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve		100.000			
	<b>Totaal lasten</b>	<b>0</b>	<b>100.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Baten</b>						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Vorming van reserve	100.000				
	<b>Totaal baten</b>	<b>100.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 6**      **Bedrijfsvoering**  
**Onderwerp : V C 6**   **Verlenging tijdelijk budget Aanpassing systemen voor Omgevingswet**  
**Taakomschrijving:** **Bedrijfsvoering**  
**Categorie ZBB:**      **Wettelijk keuze**

**Toelichting:**

In de nota uitvoering begroting die op 15-12-2021 door PS is vastgesteld is opgenomen dat de resultaten behaald moeten zijn binnen de periode dat het tijdelijke budget is verleend en dat tijdelijke budgetten alleen nog verlengd kunnen worden door PS als deze voldoen aan bepaalde criteria.

Voor het tijdelijke budget Systemen van de Omgevingswet met einde looptijd 2023 wordt voorgesteld om deze te verlengen tot en met 2024. De reden hiervoor is het volgende:

- De provincie is klaar voor de invoering van de Omgevingswet per 1-1-2024. Ook na de inwerkingtreding van de Omgevingswet zullen er nog kleinere aanpassingen aan systemen nodig zijn, door ervaringen in de praktijk.
- Het (deel)project waar de verlenging voor nodig is, is van bijzonder belang voor de doelrealisatie, omdat er verwacht wordt dat na de inwerkingtreding van de Omgevingswet er in het eerste jaar extra ondersteuning nodig is vanuit het programmateam. Denk hierbij aan opleidingen en trainingen, communicatie middelen en andere ondersteunende producten om medewerkers van de provincie Fryslân zo goed mogelijk te begeleiden en voor te bereiden voor het werken met de Omgevingswet.

**Voorstel:**

Voorgesteld wordt het tijdelijk budget Systemen van de Omgevingswet te verlengen tot en met 2024. Het bestedingsritme wordt aangepast volgens onderstaande tabel. De mutatie verloopt budgettair neutraal via de reserve tijdelijke budgetten.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
6	Bedrijfsvoering	-150.000	150.000			
	<b>Totaal lasten</b>	<b>-150.000</b>	<b>150.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Baten</b>						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-150.000	150.000			
	<b>Totaal baten</b>	<b>-150.000</b>	<b>150.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Reserves

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Lasten						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	-150.000	150.000			
	<b>Totaal lasten</b>	<b>-150.000</b>	<b>150.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma:** Diverse  
**Onderwerp : VI** Bestedingsritme reserves  
**Taakomschrijving:** Diverse  
**Categorie ZBB:** Diverse

**Toelichting:**

- VI1 DNA De Nieuwe Afsluitdijk:  
Er is in 2023 een inkomst vereffend met het budget studie sluis. Met deze begrotingswijziging wordt dit bedrag gedekt vanuit het budget in 2025.
- VI2 Bijdrage aan activa in eigendom van derden:  
Vanuit de afkoopsom van het Van Harinxmakanaal (convenant) zijn middelen beschikbaar gesteld voor de vervanging van de HRMK-spoorbrug. Hiervoor worden een aantal voorbereidende onderzoeken uitgevoerd. Om deze – en geplande – onderzoeken te kunnen financieren wordt voorgesteld om een bedrag van 100.000 euro uit de reserve te halen.
- VI3 Bijdrage aan activa in eigendom van derden:  
Door vertraging in de overeenkomst met de gemeente Leeuwarden worden deze bedragen met een jaar opgeschoven.
- VI4 Aankoop natuurterreinen (fase 1) provinciale opgave:  
Reserve aankoop natuurterreinen is voor de verwerving en inrichting van de provinciale opgave aankopen natuur. Jaarlijks is daarvoor een bedrag beschikbaar van ongeveer € 1,1 mln. Dit is onderdeel van het Natuurpact. In 2023 zal dit bedrag niet volledig worden besteed, dit betreft met name middelen voor afwaardering gronden in het kader van de Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap (SKNL).
- VI5 DNA De Nieuwe Afsluitdijk:  
Vismigratie LIFE: in verband met het verwachte moment van de betaling van de verplichting wordt een deel van het budget doorgeschoven naar 2024. Vismigratie deel 2: door vertragingen op het rijksproject Renovatie afsluitdijk heeft dit impact op het tempo van realisatie van de vismigratierivier. Vandaar dat de middelen worden doorgeschoven naar latere jaren. Tevens heeft dit effect op de inkomsten. De bijdrage van het Waddenfonds wordt ook later aangevraagd.
- VI6 BCB P3 Breed cofinancieringsbudget POP 3:  
Het bestedingsritme van de POP budgetten wordt aangepast aan de verwachte uitbetalingen van declaraties van de cofinanciering aan het RVO Rijksdienst voor ondernemend Nederland.
- VI7 WPF Stimulering duurzaamheid:  
Het bestedingsritme van de budgetten Windpark Fryslân sluiten niet goed aan bij de start en uitbetalingen van de projecten.
- VI8 WPF Algemeen:  
Het bestedingsritme wordt aangepast aan de verwachte start van subsidieplafond in 2024.
- VI9 WPF Stimulering duurzaamheid:  
De overtollige middelen van WPF projecten weer salderen met de betreffende WPF reserve.
- VI10 BCB EU Breed cofinancieringsbudget Europese programma's:

De betalingen aan en ontvangsten van Europa lopen achter voor een aantal projecten. Het bestedingsritme wordt nu aangepast door zowel de uitgaven als ontvangsten door te schuiven.

- VI11 Natuurpact 2014:  
Voor de uitvoering van het Natuurpact zijn in de afgelopen periode een aantal besluiten genomen waardoor een aanpassing van de dekking en/of het bestedingsritme van onderdelen binnen het Natuurpact nodig zijn. Daarnaast is de programmering geactualiseerd. Dit leidt tot een aantal voorstellen tot wijziging bestedingsritme of het opnemen van dekking in de begroting vanuit de Reserve.
- VI12 DNA De Nieuwe Afsluitdijk:  
Het Afsluitdijk WaddenCentrum (Beleefcentrum) heeft enkele jaren geleden een beschikking van € 4 mln. ontvangen van het Waddenfonds. De afrekening geeft een vaststelling van € 2,9 mln. Het budget moet worden aangepast met € 1,1 mln. De € 1,1 mln. wordt na verwachting overgeheveld en opnieuw beschikt voor onderdelen 'Beleef Kornwerderzand' die nu nog niet zijn uitgevoerd bij het Beleefcentrum.
- VI13 BCB Breed cofinancieringsbudget Algemeen cofinanciering, BCB EU Breed cofinancieringsbudget Europese programma's, BCB GLB/NSP, BCB IKW Waddengebied/fonds en BCB P4 Breed cofinancieringsbudget POP 4:  
Op dit moment zijn er diverse subsidie-instrumenten (regelingen, tenders, calls) in het kader van de Europese projecten.. De verwachting is dat veel Friese initiatiefnemers, die hiervoor een subsidieverzoek gaan indienen, ook een beroep gaan doen op het Friese cofinancieringsbudgetten. De looptijd van deze projecten is minimaal 2 jaar, maar vaak langer. De huidige bestedingsritmes van de 'Breed cofinancieringsbudgetten' sluiten hier niet goed op aan. Met de voorgestelde wijziging wordt de begroting aangepast aan het verwachte bestedingsritme van de gehonoreerde projecten/programma's.
- VI14 Risicobuffer: Dit betreft de rente FSFE (Fûns Skjinne Fryske Enerzjy).

**Voorstel:**

Volgens onderstaande tabel het bestedingsritme van diverse reserves aan te passen. De wijzigingen verlopen via de diverse reserves.

Progr	Omschrijving programma en reserve	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Exploitatie</i>						
<b>Lasten</b>						
<b>2</b>	<b>Infrastructuur</b>					
VI1	DNA De Nieuwe Afsluitdijk	5.600		-5.600		
VI2	Bijdrage aan activa in eigendom van derden		100.000			
VI3	Bijdrage aan activa in eigendom van derden	-1.656.100	1.656.100			
<b>3</b>	<b>Omgeving</b>					
VI4	Aankoop natuurterreinen (fase 1) provinciale opgave	-520.800	620.800			
VI5	DNA De Nieuwe Afsluitdijk	-1.360.000	1.360.000			
VI6	BCB P3 Breed cofinancieringsbudget POP 3	-1.134.200	1.134.200			
VI7	WPF Stimulering duurzaamheid	29.900	-29.900			
VI8	WPF Algemeen	-1.184.600	1.184.600			
VI9	WPF Stimulering duurzaamheid	-75.000				
VI10	BCB EU Breed cofinancieringsbudget Europese programma's	-903.700	903.700			
VI11	Natuurpact 2014	-2.300.300				
<b>4</b>	<b>Economie</b>					
VI12	DNA De Nieuwe Afsluitdijk	-800.000	-330.600			



Progr	Omschrijving programma en reserve	2023	2024	2025	2026	2027
<b>7</b>	<b>Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien</b>					
VI13	BCB Breed cofinancieringsbudget Algemeen cofinanciering	-900.000	471.900	428.100		
VI13	BCB EU Breed cofinancieringsbudget Europese programma's	1.200.000	-1.200.000			
VI13	BCB GLB/NSP	-1.400.000	1.400.000			
VI13	BCB IKW Waddengebied/fonds	850.000	-850.000			
VI13	BCB P4 Breed cofinancieringsbudget POP 4	-3.186.900	3.186.900			
	Diverse reserves					
	Vorming van reserve	4.532.800	997.800	5.600		
	<b>Totaal lasten</b>	<b>-8.803.300</b>	<b>10.605.500</b>	<b>428.100</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Baten</b>						
<b>3</b>	<b>Omgeving</b>					
VI5	DNA De Nieuwe Afsluitdijk	-1.717.200	1.717.200			
VI10	BCB EU Breed cofinancieringsbudget Europese programma's	-1.001.700	1.001.700			
<b>4</b>	<b>Economie</b>					
VI12	DNA De Nieuwe Afsluitdijk	-1.130.600				
<b>7</b>	<b>Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien</b>					
VI14	Risicobuffer	800.800				
	Diverse reserves					
	Beschikking over reserve	-5.754.600	7.886.600	428.100		
	<b>Totaal baten</b>	<b>-8.803.300</b>	<b>10.605.500</b>	<b>428.100</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<i>Investerings</i>						
<b>Lasten</b>						
4	Economie	-2.451.200	2.451.200	0	0	0
<b>Baten</b>						
4	Economie	-3.089.000	3.089.000	0	0	0
<i>Reserves</i>						
<b>Lasten</b>						
	Diverse reserves					
	Beschikking over reserve	-5.754.600	7.886.600	428.100		
<b>Baten</b>						
	Diverse reserves					
	Vorming van reserve	4.532.800	997.800	5.600		

**Begrotingswijziging Provinciale Staten**  
Behandeling bij autorisatiemoment december 2023

**Programma: 3 4 5    Omgeving, Economie en Mienskip**  
**Onderwerp : VII 1    Lastneming subsidiebeschikkingen**  
**Taakomschrijving: diverse**  
**Categorie ZBB:        diverse**

**Toelichting:**

Het BBV schrijft voor dat wij subsidiebeschikkingen onder de € 900.000 gelijk als last in de jaarrekening moeten verantwoorden. Hiermee kan de situatie ontstaan dat bedragen in de begroting aangepast moeten worden omdat deze meer in kasritme waren gezet. Met deze wijziging wordt dit gecorrigeerd.

- Omgeving: Regionaal water programma

Hier is een beschikking van € 375.000 afgegeven die in de begroting qua kasritme t/m 2027 was opgenomen. Hiervoor moet € 300.000 naar voren worden gehaald.

-Economie: Innovatiecluster Drachten

In 2023 is een subsidiebeschikking afgegeven van respectievelijk € 600.000 en € 270.000. Het begrote bedrag was in 2 jaar opgenomen, waarmee nu € 440.000 naar voren moet worden gehaald.

-Mienskip: Erfgoed

Bij dit budget moet een bedrag van € 158.600 van 2025 naar 2023 worden gehaald vanwege een afgegeven beschikking in 2023.

**Voorstel:**

Voorgesteld wordt om de meerjarenbegroting te wijzigen volgens onderstaande tabel in verband met de reeds afgegeven subsidiebeschikkingen. De mutatie over de jaren heen verloopt budgettair neutraal via het begrotingssaldo en de reserve tijdelijke budgetten.

*Exploitatie*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
3	Omgeving	300.000	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
4	Economie	440.000	-440.000			
5	Mienskip	158.600		-158.600		
	Begrotingssaldo	-740.000	515.000	75.000	75.000	75.000
	<b>Totaal lasten</b>	<b>158.600</b>	<b>0</b>	<b>-158.600</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Baten</b>						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	158.600		-158.600		
	<b>Totaal baten</b>	<b>158.600</b>	<b>0</b>	<b>-158.600</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

*Reserve*

Progr.	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
<b>Lasten</b>						
	Reserve tijdelijke budgetten					
	Beschikking over reserve	158.600	0	-158.600		
	<b>Totaal lasten</b>	<b>158.600</b>	<b>0</b>	<b>-158.600</b>	<b>0</b>	<b>0</b>